

۲۱۴۳۶۹۱

الگوی کاهش آلاینده‌ها

در مدیریت شهری

ویژه صنایع مستقر

در داخل روستای شهرها

تألیف:

مهندس سیمین قوامی ماسوله

سرشناسه: قوامی ماسوله، سیمین، ۱۳۵۴-
عنوان و نام پدیدآور: الگوی کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری، ویژه‌ی صنایع مستقر در داخل و حومه‌ی
شهرها / Pollutant reduction pattern in urban management / تألیف سیمین قوامی ماسوله.
وضعیت نشر: تهران، نشر تالاب، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری: ۱۱۲ ص: جدول، نمودار.
فروست: نشر تالاب ۱۰۹؛ جامعه، زندگی، پایداری ۲۰.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۷۸-۸۸-۴
موضوع: آلاینده‌ها -- جنبه‌های بهداشتی.
موضوع: صنعت -- جنبه‌های زیست‌محیطی.
موضوع: مدیریت محیط‌زیست.
موضوع: آلودگی صنعتی.
موضوع: شهرداری.
رده‌بندی کنگره: TD۱۷۴
شماره کتاب‌شناس ملی: ۷۳۱۵۱۲۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
یادداشت: کتابنامه.
موضوع: Pollutants -- Health aspects
موضوع: Industries -- Environmental aspects
موضوع: Environmental management
موضوع: Contamination (Technology)
موضوع: Municipal government
رده‌بندی دیویی: ۳۶۳/۷۳

نشر تالاب آئینه‌ای پایدار برای

الگوی کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری ویژه‌ی صنایع مستقر در داخل و حومه‌ی شهرها

Pollutant reduction pattern in urban management;
Specially for established suburban industries

تألیف: مهندس سیمین قوامی ماسوله
لیتوگرافی نسیم‌آوین؛ چاپ و صحافی سام
نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۹
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۷۸-۸۸-۴
شمارگان: ۱۱۲ نسخه، وزیری؛ ۱۱۲ صفحه
قیمت: ۷۵۰۰ تومان

© تمام حقوق چاپ و نشر این اثر محفوظ و طبق قرارداد در اختیار مؤلف است.
هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات آن بدون اجازه‌ی کتبی ممنوع است.
متخلفان به‌موجب قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ایران تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.
مسئولیت صحت مطالب کتاب بر عهده‌ی مؤلف است.

نشر تالاب، ناشر تخصصی علوم و مهندسی محیط‌زیست؛ منابع طبیعی
علوم زمین؛ HSE؛ مدیریت شهری و آموزش‌های شهروندی؛ انرژی و توسعه‌ی پایدار
وبسایت: www.TalabPress.ir همراه: ۰۹۱۲۳۸۴۶۹۱۰

مراکز پخش:

دانشیران: تهران، میدان انقلاب، خیابان اردیبهشت، نبش خیابان وحید نظری، پلاک ۱۴۲، تلفن: ۶۶۴۰۰۲۲۰
کتابیران: میدان انقلاب، خیابان شهید بهائی نژاد، بین خیابان دوازده فروردین و اردیبهشت، پلاک ۲۳۸، تلفن: ۶۶۴۸۳۵۴۵

فهرست مطالب

فصل اول: روند تاریخی کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری.....	۹
۱-۱. مقدمه.....	۹
۱-۲. نادیده گرفتن مشکل.....	۱۱
۱-۳. رقیق‌سازی.....	۱۱
۱-۴. کنترل آلودگی در انتهای خط تولید.....	۱۱
۱-۵. بازیافت و استفاده‌ی مجدد.....	۱۲
۱-۶. پیشگیری از آلودگی.....	۱۲
فصل دوم: رویکرد کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری.....	۱۳
۲-۱. تاریخچه.....	۱۳
۲-۲. شیوه‌های اصلی کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری.....	۱۵
۲-۳. ویژگی‌های رویکرد کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری.....	۱۷
۲-۴. مقایسه‌ی رویکرد کنترل آلودگی در انتهای خط تولید و رویکرد پسمیران.....	۱۸
۲-۵. مدیریت شهری و توسعه‌ی مبتنی بر کاهش آلاینده‌ها.....	۱۹
۲-۶. دلایل سرمایه‌گذاری در کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری.....	۲۰
۲-۷. اهرم‌های قابل استفاده برای هدایت صنایع شهری به سمت کاهش آلاینده‌ی.....	۲۱
۲-۸. موانع اجرایی کردن راهبرد کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری.....	۲۴
فصل سوم: دستورالعمل اجرایی کاهش آلاینده‌های صنایع در مدیریت شهری.....	۲۷
۳-۱. مقدمه.....	۲۷
۳-۲. فاز اول: برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی.....	۲۹
۳-۲-۱. کسب موافقت مدیریت واحد.....	۲۹
۳-۲-۲. تشکیل تیم پروژه.....	۲۹
۳-۲-۳. توسعه‌ی سیاست‌ها، اقدامات و اهداف محیط‌زیستی.....	۲۹
۳-۲-۴. برنامه‌ریزی ارزیابی کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری.....	۳۰

- ۳۰-۳. فاز دوم: پیش‌ارزیابی (مرور کیفی)..... ۳۰
- ۳۱-۳.۱-۳. توصیف شرکت و نمودارهای جریان..... ۳۱
- ۳۱-۳.۲-۳. بازرسی عینی و دقیق..... ۳۱
- ۳۲-۳.۳-۳. انتخاب نقاط تمرکز..... ۳۲
- ۳۳-۴. فاز سوم: ارزیابی (مرور کمی)..... ۳۳
- ۳۳-۴-۱. جمع‌آوری اطلاعات کمی..... ۳۳
- ۳۴-۴-۲. موازنه‌ی مواد..... ۳۴
- ۳۵-۴-۳. شناسایی گزینه‌های کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری..... ۳۵
- ۳۶-۴-۴. ثبت و مرتب‌سازی گزینه‌ها..... ۳۶
- ۳۶-۵-۳. مرحله چهارم: بررسی و مطالعات امکان‌سنجی..... ۳۶
- ۳۷-۴-۱. امکان‌سنجی اولیه..... ۳۷
- ۳۷-۴-۲. امکان‌سنجی فنی..... ۳۷
- ۳۷-۴-۳. امکان‌سنجی اقتصادی..... ۳۷
- ۳۷-۴-۴. امکان‌سنجی زیستی..... ۳۷
- ۳۸-۵-۳. انتخاب گزینه‌ها برای اجرای نهایی..... ۳۸
- ۳۹-۶-۳. فاز پنجم: اجرا و استمرار..... ۳۹
- ۳۹-۶-۱. آماده‌سازی یک برنامه اجرا..... ۳۹
- ۳۹-۶-۲. اجرای گزینه‌های منتخب..... ۳۹

فصل چهارم: تجارب عملی کاهش آلاینده‌های صنایع مستقر در داخل و حومه‌ی شهرها..... ۴۱

- ۴۱-۴-۱. پروژه‌ی اجرای کاهش آلاینده‌ها در یک شرکت تولیدی..... ۴۱
- ۴۱-۴-۱-۱. معرفی شرکت..... ۴۱
- ۴۱-۴-۲-۱. منابع ایجاد ضایعات و علل آن‌ها..... ۴۱
- ۴۳-۴-۳-۱. گزینه‌های کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری و اجرای آن‌ها..... ۴۳
- ۴۴-۴-۴-۱. نتایج مثبت حاصل از اجرای کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری..... ۴۴
- ۴۵-۴-۲-۲. پروژه‌ی اجرای کاهش آلاینده‌ها در یک شرکت تولیدکننده‌ی محصولات پلیمری..... ۴۵
- ۴۵-۴-۲-۱. معرفی شرکت..... ۴۵
- ۴۵-۴-۲-۲. تشریح فرایند..... ۴۵
- ۴۵-۴-۲-۳. جنبه‌های محیط‌زیستی..... ۴۵
- ۴۷-۴-۴-۲. ارزیابی کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری..... ۴۷
- ۴۸-۴-۳-۲. پروژه‌ی اجرای کاهش آلاینده‌ها در یک کارخانه‌ی تولید روغن نباتی..... ۴۸
- ۴۹-۴-۱-۳. فرایند تولید..... ۴۹
- ۵۰-۴-۳-۲. شناسایی جریان‌های پساب و نواحی حساس..... ۵۰
- ۵۱-۴-۳-۳. تهیه و ارائه‌ی گزینه‌های پیشنهادی کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری..... ۵۱
- ۵۱-۴-۴-۳. اجرای گزینه‌های کاهش آلاینده‌ها و نتایج آن بر مدیریت شهری..... ۵۱

فصل پنجم: راهکارهای کاهش آلاینده‌ها در صنایع غذایی به‌عنوان متداول‌ترین صنعت شهری ۵۳

- ۵-۱. مصرف آب ۵۳
- ۵-۱-۱. بالا بردن سطح آگاهی پرسنل ۵۴
- ۵-۲. کاهش مصرف آب در فرایندها و عملیات تولید ۵۴
- ۵-۱-۲-۱. نازل‌های پاششی کارآمد ۵۴
- ۵-۱-۲-۲. میزان بهینه‌ی جریان آب ۵۵
- ۵-۱-۲-۳. پایش و ابزارهای کنترل فرایند ۵۵
- ۵-۱-۲-۴. نشتی‌ها ۵۵
- ۵-۱-۲-۵. اصلاحات فرایندی و بهبود عملیات تولید ۵۶
- ۵-۱-۳. کاهش مصرف آب در عملیات تمیزکاری و شستشو ۵۶
- ۵-۱-۴. کاهش مصرف آب در فرایندهای Utility و مصارف جانبی ۵۷
- ۵-۲. کنترل پساب ۵۷
- ۵-۲-۱. کاهش در مشاء ۵۸
- ۵-۲-۲. کاهش بار آلودگی ۵۸
- ۵-۲-۳. تفکیک جریان‌های پساب ۵۸
- ۵-۲-۴. بازیافت انرژی و محصول از جریان ۵۹
- ۵-۲-۵. بازگردانی و استفاده‌ی مجدد جریان پساب ۵۹
- ۵-۲-۶. تصفیه‌ی پساب ۵۹
- ۵-۳. انرژی ۶۱
- ۵-۳-۱. کاهش نیاز به بخار و آب داغ ۶۱
- ۵-۳-۲. بهبود عملکرد سیستم‌های سردکننده ۶۲
- ۵-۳-۳. افزایش راندمان انرژی سیستم‌های هوای فشرده ۶۴
- ۵-۳-۴. افزایش کارایی موتورها ۶۴
- ۵-۳-۵. صرفه‌جویی در سیستم‌های روشنایی ۶۵
- ۵-۳-۶. بازیافت انرژی ۶۵
- ۵-۴. بسته‌بندی ۶۵

فصل ششم: مروری بر چارچوب جهانی برای کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری ۶۷

- فصل ۱. مقدمه ۶۷
- فصل ۳. مبارزه با فقر ۶۹
- فصل ۴. تغییر الگوهای مصرف ۷۰
- فصل ۶. حمایت و ارتقاء سلامت انسان ۷۰
- فصل ۷. تأمین مسکن مناسب برای انسان‌ها ۷۰
- فصل ۸. ادغام محیط‌زیست و توسعه ۷۱
- فصل ۱۰. برنامه‌ریزی و مدیریت استفاده از زمین ۷۱

۷۱	فصل ۱۶. بیوتکنولوژی پایدار
۷۲	فصل ۱۸. حفاظت و مدیریت آب‌ها
۷۲	فصل ۱۹. مدیریت مواد شیمیایی سمی
۷۲	فصل ۲۰. پسماندهای خطرناک
۷۳	فصل ۲۱. پسماندهای جامد و پساب‌ها
۷۳	فصل ۲۸. مقامات محلی
۷۴	فصل ۳۰. تجارت و صنعت
۷۴	فصل ۳۲. کشاورزان
۷۴	فصل ۳۶. آموزش و آگاهی عموم مردم
۷۵	فصل ۴۰. پر کردن شکاف اطلاعاتی
۷۷	فصل هفتم: تجارب کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری در کشورهای جهان
۷۷	۱-۷. اقدامات اجرایی برای کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری
۷۷	۱-۱-۷. حذف ریجس مواد سمی انسان‌ساخت در فرایندها
۷۸	۲-۱-۷. اتخاذ یک سیره‌ی پیشگیری از آلودگی
۷۸	۳-۱-۷. توجه و پاسخ‌گویی در خصوص وقایع غیرمترقبه
۷۸	۴-۱-۷. همکاری بین‌المللی
۷۹	۵-۱-۷. بهبود کیفیت زندگی، رفاه مردم
۷۹	۶-۱-۷. افزایش بهره‌وری محیط‌زیست
۷۹	۲-۷. لوازم قانونی
۸۰	۱-۲-۷. مقررات خودساخته‌ی الزامی
۸۰	۲-۲-۷. خوداظهاری میزان انتشار آلودگی
۸۱	۳-۲-۷. طبقه‌بندی عملکرد زیست‌محیطی
۸۲	۴-۲-۷. برنامه‌ی برچسب‌گذاری زیست‌محیطی
۸۲	۵-۲-۷. افزایش تدریجی نرخ عوارض آلودگی با اعلام قبلی
۸۳	۳-۷. تدوین سیاست‌های کاهش آلودگی در مدیریت شهری
۸۴	۱-۳-۷. کار کردن مدیران شهری با مردم
۸۴	۲-۳-۷. کار کردن مدیران شهری با ساکنان بومی مناطق
۸۴	۳-۳-۷. کار کردن مدیران شهری با بخش خصوصی
۸۷	فصل هشتم: لوازم اجرایی شدن کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری
۸۷	۱-۸. مقدمه
۸۸	۲-۸. لوازم مدیریتی
۸۸	۱-۲-۸. وسعت تعهدات
۸۹	۲-۲-۸. مهارت و بصیرت
۸۹	۳-۲-۸. ابزارهای مدیریت

۸۹.....	۴-۲-۸. استمرار یادگیری و بهبود.....
۹۰.....	۵-۲-۸. مبنا قرار دادن شیوهی تجزیه و تحلیل صحیح.....
۹۰.....	۳-۸. لوازم اقتصادی و مالی.....
۹۱.....	۱-۳-۸. مجوز آلودگی.....
۹۲.....	۲-۳-۸. مالیات‌های زیست‌محیطی.....
۹۳.....	۳-۳-۸. اعتبار مالیاتی قابل انتقال.....
۹۴.....	۴-۳-۸. مالیات‌های ترجیحی.....
۹۴.....	۵-۳-۸. مشوق‌های مالیاتی.....
۹۵.....	۶-۳-۸. نظام‌های استرداد سپرده.....
۹۶.....	۷-۳-۸. حساسی، سبز.....
۹۹.....	پیوست: بیانی‌های گزارش سازمان ملل متحد درباره‌ی انسان و محیط‌زیست.....
۱۰۷.....	واژه‌نامه.....
۱۱۲.....	منابع.....

فهرست شکل‌ها

۱۴.....	شکل ۱-۲: ویژگی‌ها و اجزاء اصلی الگوی کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری.....
۲۳.....	شکل ۲-۲: راهبردهای پایه در ترویج کاهش آلاینده‌ها در مدیریت شهری.....
۲۸.....	شکل ۱-۳: مراحل دستورالعمل اجرایی کاهش آلاینده‌های صنایع در مدیریت شهری.....
۴۲.....	شکل ۱-۴: فرایند تولید کنسرو لیچی.....
۵۰.....	شکل ۲-۴: فرایند تولید روغن از دانه‌ی سویا.....

فهرست جدول‌ها

۴۸.....	جدول ۱-۴: مواد مصرفی کارخانه‌ی تولید روغن نباتی و مقادیر مصرف آن‌ها.....
۵۴.....	جدول ۱-۵: موارد مصرف آب برای چهار صنعت تولید محصولات غذایی.....